

108797 - Geschil over voorgenomen verwijdering leerling van een cluster 2 school. De beslissing is redelijk omdat de school niet langer passende begeleiding kan bieden.

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekers], wonende te [woonplaats], verzoekers,

en

[verweerder], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school], verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. L.M.E. Dietvorst-Janssen

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 12 juni 2018 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over het ontwikkelingsperspectief van [de leerling]. De Commissie heeft het verzoek, met instemming van verzoekers, opgevat als een geschil over de voorgenomen beslissing van verweerder om [de leerling] te verwijderen van [de school].

Verweerder heeft op 1 juli 2019 een verweerschrift ingediend en aangevuld op 3 en 9 juli 2019. De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 9 juli 2019 te Utrecht.

Verzoekers waren ter zitting aanwezig.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting [de senior beleidsadviseur] van het bevoegd gezag, [de gedragsdeskundige] van de school en [de directeur] van de school. Zij werden bijgestaan door de gemachtigde.

Het samenwerkingsverband werd ter zitting vertegenwoordigd door [de coördinator].

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brief van 10 juli 2019 aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van [de leerling]. [de leerling] is geboren op 27 juni 2012. Zij is bekend met een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Zij heeft een vroegbehandeling gevolgd op de Taaltrein van [bevoegd gezag] en is vervolgens per 7 november 2016 doorgestroomd naar groep 1 van [de school] te [vestigingsplaats]. Dit is een cluster 2 school. [De leerling] heeft een indicatie voor een intensief arrangement, die per 31 juli 2019 eindigt. Dit schooljaar zit [de leerling] in groep 3.
2. Vanwege zorgen omtrent de sociaal-emotionele ontwikkeling van [de leerling], heeft de gedragsdeskundige van de school op 14 februari 2018 aan de huisarts verzocht [de leerling] te verwijzen voor diagnostiek en eventueel behandeling bij [een GGZ-instelling].

- [De GGZ-instelling] heeft in juni 2018 een psychologisch onderzoek afgenomen (TIQ = 91, VIQ = 89 en PIQ = 98). In juli 2018 is bij [de leerling] ADHD en ASS (niveau 3) gediagnosticeerd. Naast het gebruik van medicatie is gestart met begeleiding op school door [een begeleidingscentrum].
3. De Commissie van Onderzoek (CvO) van verweerder heeft op 21 november 2018 geconstateerd dat bij [de leerling] de TOS-problematiek niet voorliggend is en dat de school onvoldoende tegemoet kan komen aan haar onderwijsbehoefte. Regulering van haar gedrag staat voorop, volgens de CvO.
  4. Naar aanleiding van het multidisciplinair overleg (MDO) over de ingezette interventies en de handelingsverlegenheid heeft de school op 23 november 2018 een e-mail aan het samenwerkingsverband gezonden. Het effect van de bijgestelde medicatie zal worden afgewacht en daarnaast zal [de leerling] door een cluster 4 school, [de school2], geobserveerd worden. Op 17 december 2018 is [de leerling] geobserveerd.
  5. Op 28 maart 2019 heeft een groot overleg met de school, het bestuur van [de school2], het samenwerkingsverband, [een GGZ-instelling], de onderwijsconsulent en verzoekers plaatsgevonden. Er is gesproken over onderwijsverkorting naar vijf halve dagen met individuele begeleiding door een gespecialiseerde instelling. Later heeft de school na overleg met CvO en Commissie voor Leerlingenzorg (CvL) echter geconcludeerd dat die oplossing onvoldoende passend is.
  6. De school heeft [de leerling] op 9 april 2019 voor een periode van 5 dagen geschorst, omdat zich in eerste week van april 2019 een opeenstapeling van escalaties had voorgedaan. Zij bleek overprikkeld, gromde en was moeilijk aanspreekbaar. Vanwege haar gedrag is zij die week ook eerder door verzoekers van school opgehaald. Daarnaast heeft zij op 8 april spullen door de klas gegooid.
  7. Van 12 april 2019 tot 12 juli 2019 heeft [de leerling] vier ochtenden per week buiten de klas een-op-een-begeleiding gekregen.
  8. Op 17 april 2019 heeft verweerder nogmaals tijdens een gesprek met verzoekers, het samenwerkingsverband en de onderwijsconsulente gemeld dat onderwijs op de school na 31 juli 2019 niet meer mogelijk is.
  9. Op 21 mei 2019 heeft over [de leerling] een schooltoeleidingsoverleg plaatsgevonden. Dit overleg is op afroep voor complexe casuïstiek, waarbij andere scholen, zorgpartijen en gemeente op uitnodiging - in dit van geval op verzoek van verweerder - worden verzocht deel te nemen. Het overleg heeft geen concrete oplossing opgeleverd.
  10. In juni 2019 heeft de school opnieuw gemeld dat [de leerling] na de zomervakantie niet meer terug kan keren. Vervolgens hebben verzoekers een verzoekschrift ingediend.
  11. Verweerder heeft met instemming van verzoekers om een second opinion verzocht bij een andere landelijke instelling voor cluster 2 onderwijs. De uitkomst is op 2 juli 2019 schriftelijk aan verzoekers gemeld en luidde dat een cluster 2 school niet kan voldoen aan de specifieke onderwijsbehoefte van [de leerling].

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Vanwege haar taalontwikkelingstoornis is [de leerling] gebaat bij cluster 2 onderwijs. Als gevolg van ASS dient zij onderwijs in een prikkelarme omgeving te volgen. Verzoekers begrijpen dat het een ingewikkelde casus betreft en zoeken naar de minst slechte plek. De school kan een goede onderwijsplek voor [de leerling] zijn, mits de juiste begeleiding wordt ingezet. De school wil dit niet doen. Na de zomervakantie wil de school [de leerling] ten onrechte niet meer als leerling. Dit komt neer op verwijdering. Daarnaast is geen verlenging van het arrangement door de CvO verleend.

De handelingsverlegenheid van de school zou gelegen zijn in de boze buien van [de leerling]. Tijdens het schooltoeleidingsoverleg van 21 mei 2019 is gebleken dat de cluster 2 school de beste plek voor [de leerling] is. De begeleiding dient aan de zorgvraag van [de leerling] aangepast te worden. De school dient beter te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een passende begeleiding van [de leerling] en eventueel de samenwerking met een cluster 4 school zoeken. Er zal maatwerk geleverd moeten worden. Het door de onderwijsconsulente uitgebrachte advies, dat is ingebracht voor het overleg van 21 mei 2019, legt de school naast zich neer. De school verwijst [de leerling] naar een cluster 4 school.

Sinds haar schorsing wordt [de leerling] buiten de klas opgevangen, waarbij zij zelf de regie heeft en niet gecorrigeerd mag worden van de school. Dit is slecht voor de ontwikkeling van [de leerling]. Ze is slechter gaan praten en haar frustratie is toegenomen. De begeleiding vanuit [een begeleidingscentrum] is niet toereikend gebleken, echter de school ziet het nut van het wijzigen van die begeleiding niet in. Verzoekers zijn zelf ook actief op zoek gegaan naar begeleiding. Helaas kon geschikte begeleiding niet worden ingezet omdat de gemeente het niet wilde bekostigen. [De leerling] is gebaat bij een prikkelarme omgeving, die een cluster 4 school niet kan bieden. Verzoekers verwachten dat een cluster 4 school haar geen goed zal doen. Ook verwachten zij dat scholing en begeleiding in het gedrang komt doordat de focus op het gedrag komt te liggen. De cluster 4 school heeft gezegd dat zij met TOS niks kan. Daarnaast is de inhoud van het mediumarrangement dat de cluster 2 school mogelijk aan de cluster 4 school kan bieden, onduidelijk. Tevens zal de logopedie apart georganiseerd moeten worden, waar dit nu tot het onderwijs bij een cluster 2 school behoort. De school heeft ook geen onderzoek gedaan of [de leerling] wellicht naar een andere cluster 2 school kan.

Standpunt verweerder

Van feitelijke verwijdering van [de leerling] is geen sprake. Verweerder heeft [de leerling] niet uitgeschreven of geschorst. Zij wordt tot de school toegelaten. Daarnaast ontbreekt een verwijderingsbeslissing. Het verzoekschrift is niet ontvankelijk omdat verzoekers hebben ingestemd met een second opinion, waardoor het bestuur nog geen definitief verwijderingsbesluit kan nemen. Indien de Commissie van mening is dat het verzoekschrift wel ontvankelijk is, merkt verweerder op dat [de leerling] slechts onderwijs op de school kan en mag volgen als er arrangement is. De CvO heeft geen verlenging voor een arrangement toegekend. Daarom eindigt de begeleiding van de school aan het eind van het huidige schooljaar. De school

heeft reeds langer dan acht weken aantoonbaar naar een andere school of instelling gezocht, waardoor verweerder tot verwijdering mag overgaan.

Binnen een cluster 2 school staat het ontlocken van taal en communicatie voorop. Bij leerlingen in groep 1 en 2 is vaak frustratiegedrag dat door de op de TOS gerichte begeleiding later afneemt. De school heeft bij de overgang van groep 2 naar groep 3 met verzoekers besproken dat er een mogelijkheid is dat de frustratie niet overgaat. Dit is ook gebleken. De TOS-problematiek is niet langer voorliggend, maar een stoornis in het autistisch spectrum (ASS). Het rapport van [een GGZ-instelling] onderschrijft dit. De onderwijsbehoeften van [de leerling] focussen zich primair op gedragsmatige ondersteuning, die niet door deze cluster 2 school wordt aangeboden. De afgelopen twee jaar is er nauw contact met [een GGZ-instelling] geweest om ervoor te zorgen dat [de leerling] meer kan ontspannen en daardoor gebruik kan maken van haar cognitieve vaardigheden. Dit is niet gelukt.

Vanaf november 2018 heeft de school aan verzoekers gemeld dat de school haar grenzen dreigt te bereiken. De school heeft in het ontwikkelingsperspectief (opp) de grenzen van haar eigen begeleidingsmogelijkheden, de noodzaak voor nader onderzoek en de resterende onderwijsmogelijkheden binnen het samenwerkingsverband tijdig in beeld gebracht. Over de oriëntatie op andere scholen en het einde van het intensieve arrangement heeft een op overeenstemming gericht overleg met verzoekers plaatsgevonden. Verzoekers hebben het opp ondertekend. Er is contact gelegd met het samenwerkingsverband en een cluster 4 school. Ook heeft de cluster 4 school een observatie verricht. Door de school is een schooltoeleidingsoverleg georganiseerd, waarbij onder andere een cluster 3 school is aangeschoven. De complexiteit werd tijdens het overleg nogmaals duidelijk, omdat het niet tot een concrete oplossing voor [de leerling] is gekomen.

Op dit moment wordt [de leerling] op school opgevangen en komt zij niet tot leren. [De leerling] heeft hulp nodig bij de prikkelverwerking. Het schoolondersteuningsprofiel sluit in onvoldoende mate op de specifieke onderwijsbehoeften van [de leerling] aan. De TOS manifesteert zich bij [de leerling] op de verstaanbaarheid en de productie. Een mediumarrangement voor de TOS-problematiek van [de leerling] binnen een cluster 4 school is het meest passend.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband was tijdens het schooltoeleidingsoverleg zelf niet aanwezig, maar heeft begrepen dat de school de mogelijkheid had om met een bredere kring van scholen en samen met verzoekers de casus te bespreken en de opties te verkennen. Tijdens dit overleg kwam hetzelfde dilemma weer naar voren, zoals eerder besproken tijdens een overleg op 17 april 2019 waaraan het samenwerkingsverband deel heeft genomen, dat een ideale beste plek voor [de leerling] niet bestaat. Toen waren er twee opties; deeltijd naar de school met een zorgarrangement dan wel een cluster 4 school met een TOS arrangement. Tijdens het overleg is besproken om te onderzoeken of op de cluster 2 school de juiste vorm van zorg en onderwijs aan [de leerling] gegeven kan worden, waarbij zou worden gekeken naar de huidige locatie en de locatie te [vestigingsplaats]. Mogelijk kan vervolgens op de cluster 2 school vanuit een cluster 4 school expertise voor het gedrag worden geleverd. Wie dit gaat leveren is niet duidelijk, daar de

cluster 4 school waarmee gesprekken zijn gevoerd, met personeelsproblematiek kampt. Een leerling die is ingeschreven op een cluster 2 school is geen leerling van het samenwerkingsverband. Dit betekent dat het samenwerkingsverband extra geld voor die school dient in te zetten. Indien dit een goede oplossing zou zijn, dan is dit mogelijk. Aan de hand van het advies van de Commissie zal er mogelijk naar andere alternatieven worden gezocht.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Bij aanvang van de zitting heeft de Commissie met instemming van verzoekers besloten het ingediende verzoekschrift, hoewel ingediend als een geschil over het ontwikkelingsperspectief (opp), aan te merken als een geschil over de verwijdering van [de leerling] en als zodanig te behandelen.

In artikel 45 lid 2 sub a Wet op de expertisecentra (WEC) is opgenomen welke geschillen aan de Commissie voorgelegd kunnen worden. De Commissie is bevoegd om zich te buigen over geschillen die verband houden met verwijdering van een leerling. Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid betreft, stelt zij een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk.

Het geschil heeft hierop betrekking. Het ontvankelijkheidsverweer kan niet slagen nu verweerder in de gesprekken en correspondentie met verzoekers sinds november 2018 meermaals heeft verklaard dat [de leerling] zal worden verwijderd en de schriftelijke mededeling daarover van 2 april 2019 door verweerder zelf is getypeerd als het formele voornemenbesluit tot verwijdering. Daarbij komt ook dat de school heeft gemeld dat de acht weken termijn voor het vinden van een passende school op 2 april 2019 is aangevangen. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

Op grond van artikel 40 lid 18 WEC vindt verwijdering van een leerling niet plaats dan nadat aantoonbaar acht weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen. Formeel is nog geen sprake van definitieve verwijdering zodat slechts tot dit moment kan worden beoordeeld of verweerder overeenkomstig de regels van passend onderwijs heeft gehandeld.

Beoordeling van de voorgenomen verwijdering

[De leerling] is bekend met auditieve en gedragsproblematiek en ASS. Hierdoor bevindt haar ondersteuningsbehoefte zich zowel op het domein van cluster 2 als cluster 4. Zoals verweerder en het samenwerkingsverband ter zitting hebben aangegeven, is voor deze problematiek niet altijd een eenduidige onderwijssetting voorhanden.

Ondanks de medicatie, ingezette begeleiding door [een begeleidingscentrum] nauwe samenwerking met [een GGZ-instelling] en inspanningen van verweerder vertoont [de leerling] ernstige gedragsproblemen. Gezien het gedrag ziet verweerder zich genoodzaakt [de leerling] buiten de klas op te vangen en de onderwijstijd te reduceren. Verschillende deskundigen hebben erop gewezen dat bij [de leerling] niet langer de auditieve ondersteuning, maar de

gedragsproblemen voorliggend zijn. Verweerder heeft verzoekers tijdig, in november 2018 gemeld dat de school haar grenzen dreigt te bereiken en dat de ondersteuning die [de leerling] nodig heeft niet op de school geboden kan worden. De Commissie is voldoende gebleken dat de ondersteuningsbehoeften van [de leerling] de mogelijkheden van de school overstijgen. Gezien het niet kunnen bieden van passende begeleiding, het oordeel van de CvO om het arrangement niet te verlengen en de uitkomst van de second opinion, die het oordeel van CvO onderschrijft, heeft verweerder naar het oordeel van de Commissie in redelijkheid tot het voorgenomen verwijderingsbesluit kunnen komen.

De school heeft, ondanks dat er geen sprake is van een definitieve verwijdering, zich sinds november 2018 actief ingespannen om een andere onderwijsplek voor [de leerling] te vinden. Daarbij zijn verschillende opties verkend en met verzoekers besproken. Naast het samenwerkingsverband en scholen binnen het cluster 2, 3 en 4, is ook aan de gemeente en zorgaanbieders verzocht of ondersteuning voor [de leerling] mogelijk is. Wellicht had het in de rede gelegen om ook binnen het speciaal basisonderwijs en regulier onderwijs expliciet de opties te verkennen. Dit neemt niet weg dat verweerder voldoende mogelijkheden heeft onderzocht en dat de ondersteuningsbehoeften van [de leerling] de school overstijgen.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek ongegrond verklaren.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 31 juli 2019 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter, drs. R. Aerden en drs. J.P.M. Wichers-Bots, leden en in aanwezigheid van mr. J. Nikkels, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. J. Nikkels
secretaris